

**Informatieveilig
gedrag in de zorg**

Aan de slag met informatieveilig gedrag!

Unieke aanpak voor meer informatieveiligheid in de zorg

Webinar 19 mei 2022 | Eline Steenhuisen & Joost Brillemans

Platform voor de
InformatieSamenleving

Sprekers van vandaag:

Eline Steenhuisen

Joost Brillemans

Wat gaan we vandaag niet doen

We geven je geen kant en klare oplossingen om de informatieveiligheid in jouw organisatie te verhogen

Doel van vandaag

Kennis opdoen met een methode (de Wegwijzer) om op een gestructureerde manier het informatieveilige gedrag van zorgverleners te vergroten

Wat gaan we doen?

- Kennismaking – een paar vragen
- Introductie – de weg naar de Wegwijzer
- De verschillende stappen in de wegwijzer
- Afsluiting

Dan nu naar de inhoud!

START

Hoe dan?

1. Bewustzijn $\neq$ gedrag

2. Acties worden gekozen op gevoel

ESCAPE ROOMS

These are only locks...

You
are
the
KEY
to
security

NEWSLETTER

YOUR EMAIL HERE

SUBSCRIBE

NEWSLETTER

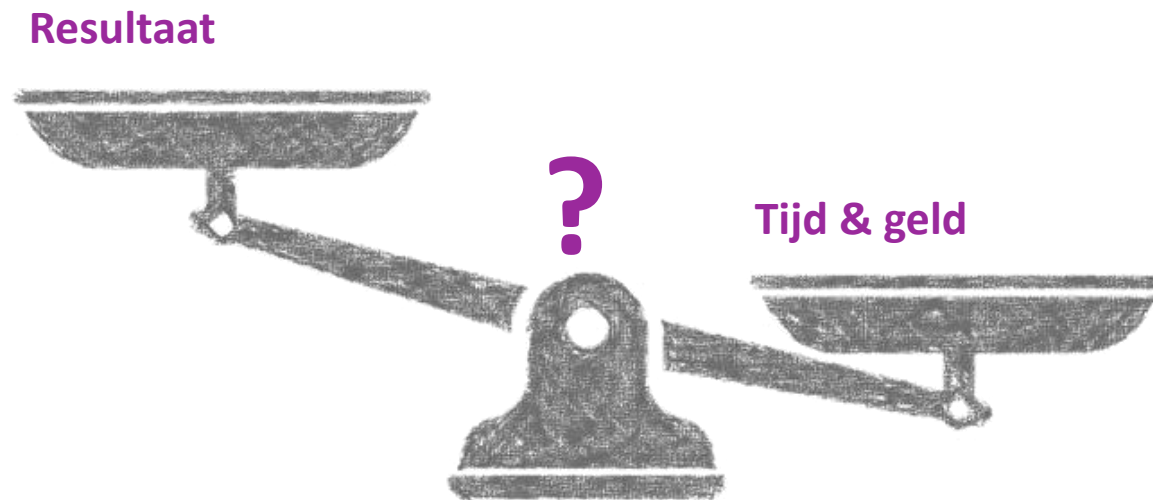

YOUR EMAIL HERE

SUBSCRIBE

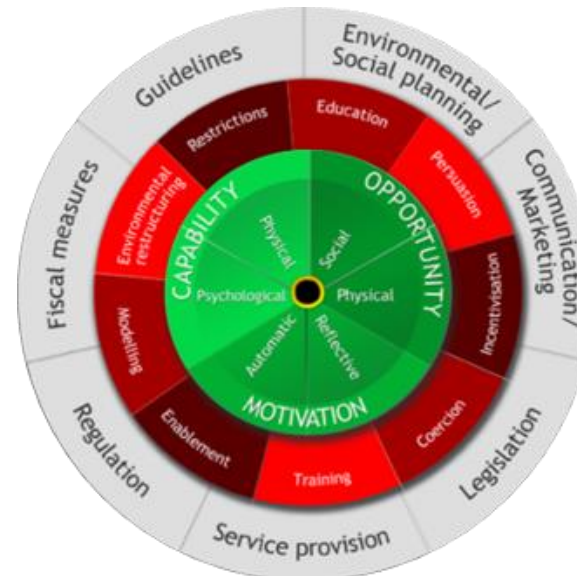

3. Effectiviteit van acties onbekend

De basis

Onderzoek en 4 pilots

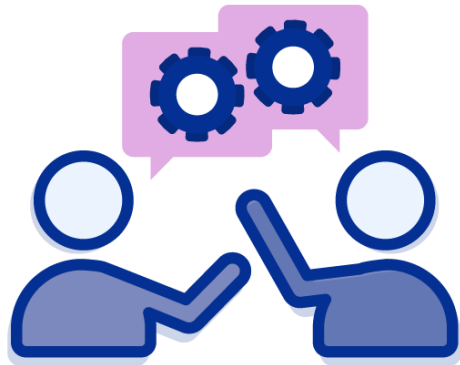

Reacties van collega's

“We zijn geneigd snel conclusies te trekken en ad hoc dingen te organiseren.
Ik heb geleerd dat je daar voorzichtig mee moet zijn.”

“Je kunt het niet af met alleen awareness-sessies.
Daar zit de lering niet in.
Ik ben blij met deze methode om het beter te kunnen invullen.”

Kernelementen

Samen aan de slag

Focus op gedrag

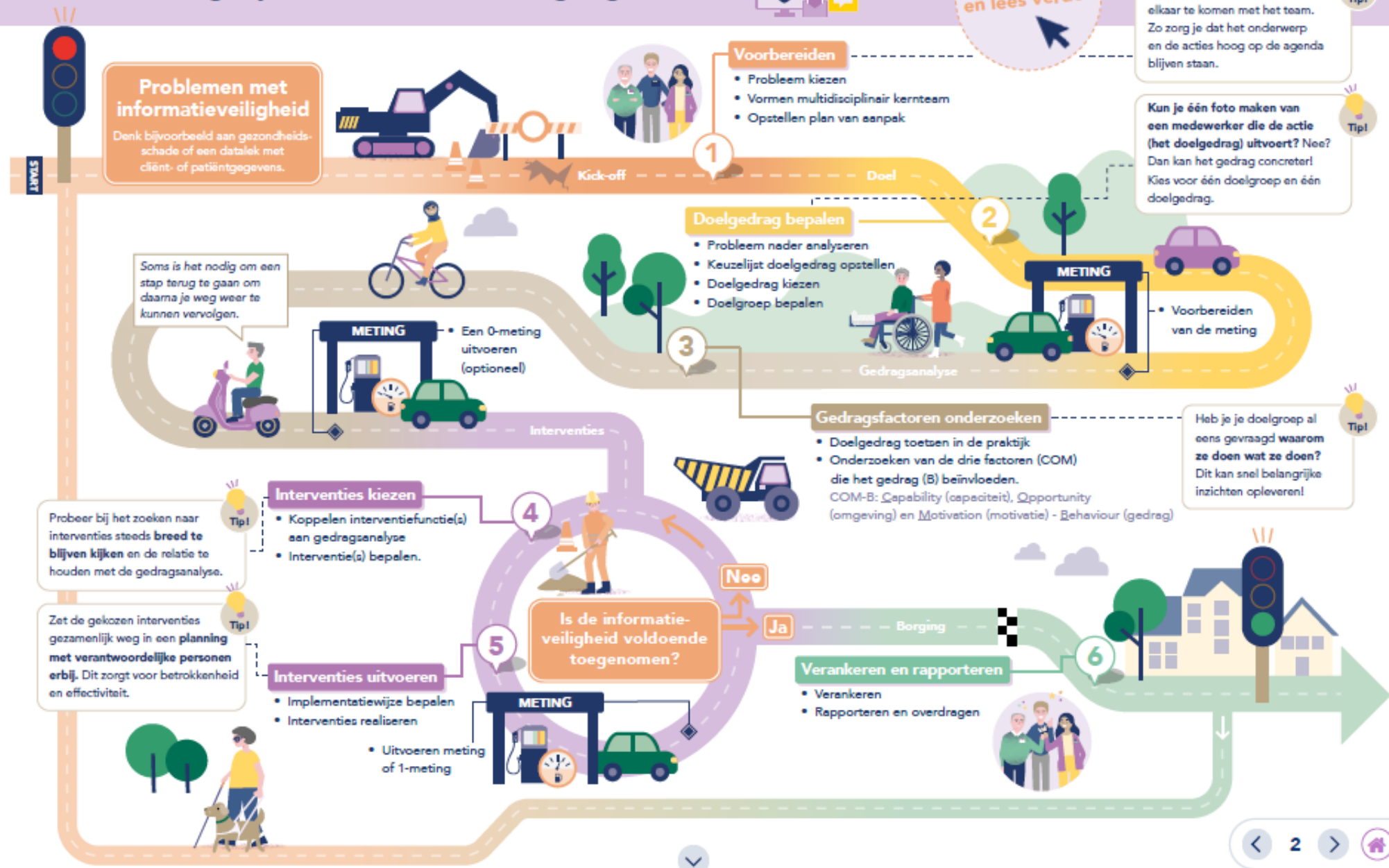
Meetbaar effectief

Aan de slag met informatieveilig gedrag

De wegwijzer voor iedere zorgorganisatie

Klik op
de stappen
en lees verder

Wegwijzer

1. Voorbereiden

Probleem kiezen

Vormen multidisciplinair
kernteam

Opstellen plan van
aanpak

Geleerde les:

creëer een kernteam met de
juiste personen.

Wegwijzer

Geleerde les:
maak het klein!

1. Voorbereiden
2. Doelgedrag bepalen

Wat is gedrag?

Definitie:

“Gedrag is alles wat we, bewust of onbewust, waarneembaar doen en laten.”

Waarom kiezen we voor gedrag?

Het is pas veilig als iemand iets DOET
(en niet als iemand iets DENKT)

Wat is doelgedrag?

Gewenst gedrag dat je graag bij medewerkers zou willen zien om het probleem op te lossen of te verkleinen.

Waarom doelgedrag formuleren?

- Voor jezelf duidelijk maken wat je verwacht van medewerkers
- Basis voor ontwikkelen van effectieve interventies

**Informatieveilig
gedrag in de zorg**

Oefening – wat vinden we van de onderstaande doelgedragingen?

<https://www.informatieveiliggedragzorg.nl/wegwijzer/doelgedrag-bepalen/>

Gebruik geen mail voor grote bestanden met
persoons- en of gezondheidsgegevens

Medewerkers gebruiken SURF-filesender als zij een
bestand met persoonsgegevens versturen naar
externen

Attendeer nieuwe medewerkers op het reglement internetgebruik

De HR-medewerker verstuurt bij indiensttreding het reglement internetgebruik naar elke nieuwe medewerker

Ga naar intranet, download de brochure en lees deze

Medewerkers downloaden de brochure 'phishingmails' voor 31 mei 2022

Maak gebruik van het stroomschema wanneer je gevoelige data verstuurt naar een externe om te bepalen via welke (veilige) methode je het moet versturen

Checklist doelgedrag

- ☐ Is het doelgedrag concreet geformuleerd? Wie moet wat precies doen?
- ☐ Is het geformuleerde doelgedrag te observeren?
- ☐ Kun je er één foto van maken?
- ☐ Zou je het doelgedrag kunnen voordoen, zodat anderen het kunnen nadoen?
- ☐ Is het doelgedrag positief geformuleerd?

Tip: In de praktijk blijkt het vaak makkelijker om eerst te beschrijven welk gedrag je niet wenselijk vindt.

Wegwijzer

1. Voorbereiden
2. Doelgedrag bepalen
3. Gedragsfactoren onderzoeken

Doelgedrag toetsen in de
praktijk

Onderzoeken factoren die
het gedrag beïnvloeden

Wat is gedragsanalyse?

Een methode die je inzicht geeft in de belemmerende en motiverende factoren waardoor gedrag ontstaat.

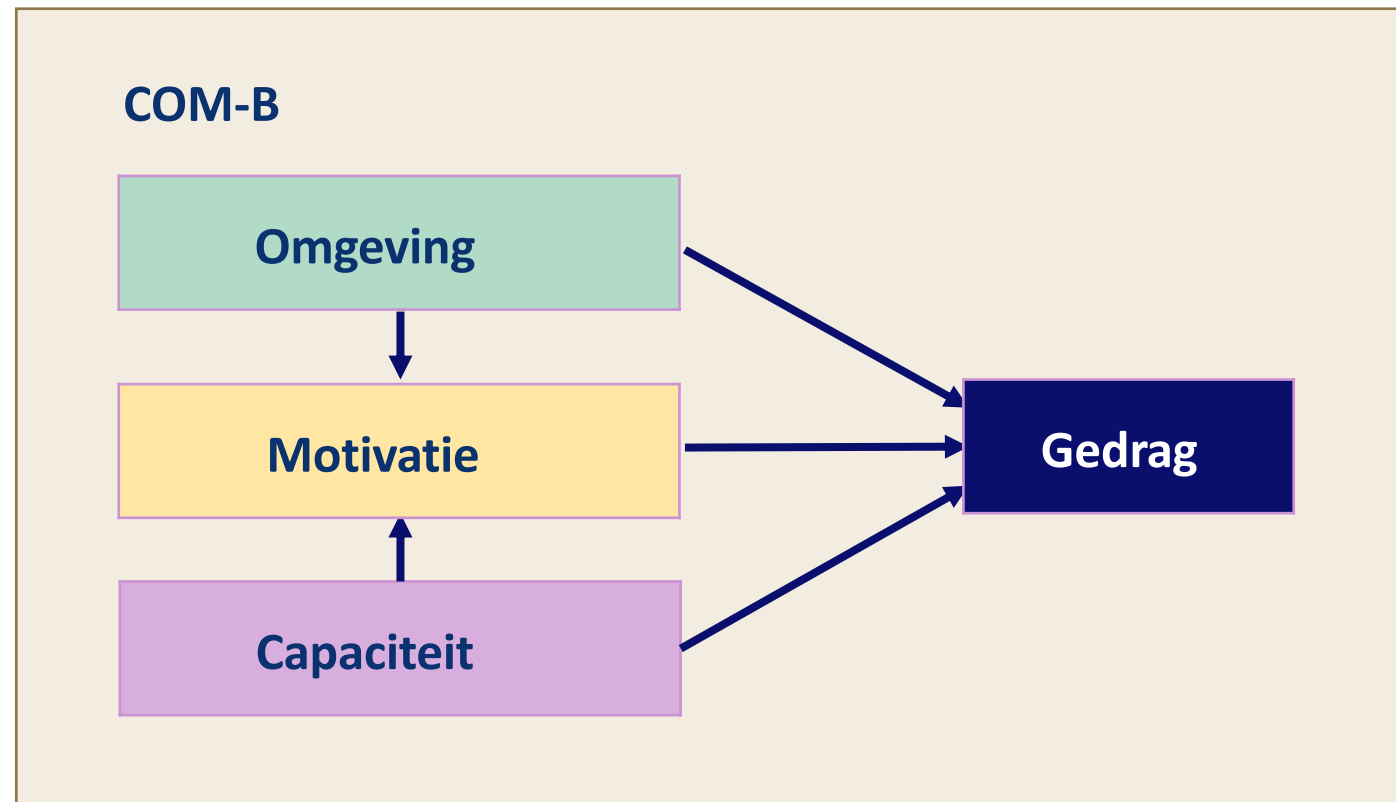

Waarom een gedragsanalyse?

- Inzicht krijgen in de context van het probleem
- In plaats van op gevoel actie ondernemen, onderzoek je eerst het gedrag van de doelgroep en sluit je daarbij aan
- Interventies die passen bij probleem en mensen in jouw organisatie

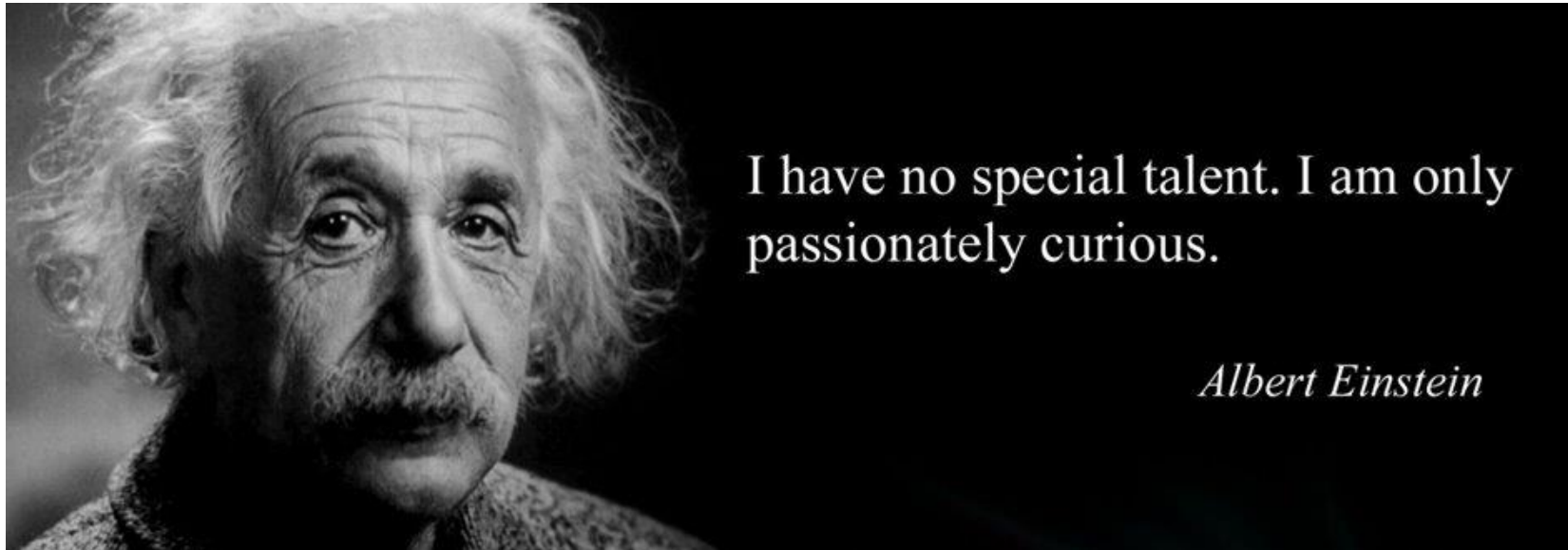

Het COM-B-model

De manier waarop je een gedragsanalyse uitvoert

Wegwijzer

1. Voorbereiden
2. Doelgedrag bepalen
3. Gedragsfactoren onderzoeken
4. Interventies kiezen

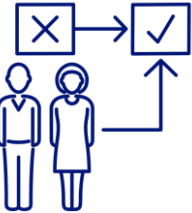
Koppelen
interventiefunctie(s) aan
gedragsanalyse

Interventie(s) bepalen

[illegible]

Interventiefuncties

 Voorlichting	 Dwang	 Aangepaste omgeving
 Overtuiging	 Training	 Modellering
 Beloning	 Beperking	 Facilitering

Wegwijzer

1. Voorbereiden
2. Doelgedrag bepalen
3. Gedragsfactoren onderzoeken
4. Interventies kiezen
5. Interventies uitvoeren

Implementatiewijze
bepalen

Interventie(s) realiseren

Wegwijzer

1. Voorbereiden
2. Doelgedrag bepalen
3. Gedragsfactoren onderzoeken
4. Interventies kiezen
5. Interventies uitvoeren
6. Verankeren en rapporteren

Verankeren

Rapporteren en overdragen

www.informatieveiliggedragzorg.nl

De Wegwijzer ▾ Inspiratie Activiteiten Downloads Hulp en contact ▾ Over

Contact →

 Het waarom

1 Voorbereiden >

2 Doelgedrag bepalen >

 Voorbereiden van de meting

3 Gedragsfactoren onderzoeken >

 0-meting doelgedrag

4 Interventies kiezen >

5 Interventies uitvoeren >

 1-meting / effectmeting doelgedrag

6 Verankeren en rapporteren >

[Home](#) > [Het waarom](#)

De Wegwijzer

Het waarom

Goede en veilige zorg kan niet zonder een goede en veilige informatievoorziening. Zorgverleners moeten er altijd op kunnen vertrouwen dat zij toegang hebben tot correcte en volledige patiëntinformatie. En patiënten en cliënten moeten erop kunnen vertrouwen dat hun persoonsgegevens veilig zijn bij hun zorgverleners. Tegelijkertijd digitaliseert de zorg. Risico's op datalekken, identiteitsfraude en andere incidenten rondom informatieveiligheid en privacy groeien daardoor. Veel zorgorganisaties werken daarom actief aan het voldoen aan de NEN 7510 en de AVG. Ook medewerkers spelen een cruciale rol in het veilig houden van gegevens. Daarom maken organisaties hun medewerkers bewust van de gevaren via awarenessprogramma's en campagnes. Maar is dat de beste weg?

Samenvatting

1. Formuleer een concreet doelgedrag
2. Gebruik een gedragsanalyse
3. Kies effectieve interventies

Afsluiting

Ook na dit webinar helpen we je graag verder:

- Bekijk de website: www.informatieveiliggedragzorg.nl
- Neem deel aan een open spreekuur. Eerstvolgende is op 24 mei om 11.00.
- Volg ons op [Linkedin](#)
- Meld je aan voor de Workshop
- Of meld je alvast aan voor de [Masterclass Reeks](#) (najaar 2022).

Heb je tips & tops voor ons? Typ het in de chat! Wij gebruiken de feedback om het webinar te verbeteren!

**Informatieveilig
gedrag in de zorg**

Gebruik een gedragsanalyse om te komen tot effectieve interventies!

www.informatieveiliggedragindezorg.nl →

Platform voor de
InformatieSamenleving